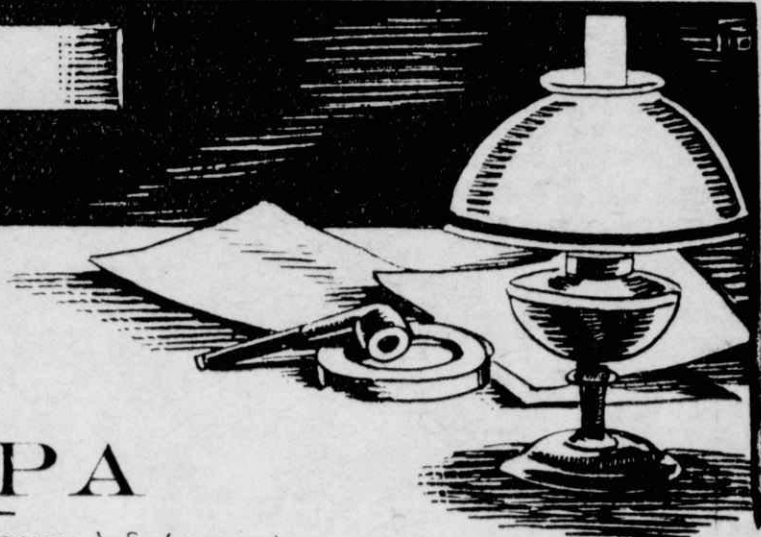

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΘΕΟΔΩΡΑ

(Βυζαντινό διήγημα)

Κλώθει και τραγουδεί η Θεοδώρα, η πεντάμορφη του βυζαντινού χορευτή. Τραγουδεί και κλώθει.

Γύρω της όλα τα ταπεινά και φτωχά, και η ίδια μ' ένα σμύρνο ράσο τυλιγμένη, δυο δρόμους βλέπει αντίκρυ της ανοικτούς: Ο ένας οδηγεί στο μοναστήρι και τον βλέπει συλλογισμένη και με εμπιστοσύνη ο άλλος... οδηγεί... ποῦ; κλείει τα μάτια της, ή για να μην τον βλέπει, ή για να κρύψει την άστραπην που τον φωτίζει.

Η γρηά γιαγιά της λέγει το παραμῦθι και τα παιδάκια της Κομιτάς τ' ακούν με όλάνοικτα αυτιά και μάτια. Η Κομιτά και η Αναστασία, αδελφαί της Θεοδώρας, ακούν κι εκείνες το παραμῦθι:

Μιά φορά κι έναν καιρό ἦσαν τρεῖς ἀδελφές —καλή ώρα σάν κι' εσάς και δὲν ἦσαν ὠμορφότερές σας— και κάθε βράδυ νυχτέρευαν. Βασιλική διαταγή —για τις φωτιές που πλήθαιναν— ἔλεγε: νὰ μὴν καίνε τὴ νύχτα λυχνάρι πουθενά.

Και βγήκε ο ἴδιος ο βασιλέας νὰ ἰδῆ ἂν ὁ λαός του φυλάγη τὰ λόγια του.

Μὰ ἡ τρεῖς ἀδελφές που ζοῦσαν με τὸ βελόνι τους, εἶχαν παραγγελιά μιανῆς ἀρχοντοπούλας και ὅπως ἦταν τὸ σπίτι, ὑπόγειο, ἀναψαν τὸ λυχνάρι και νυχτέρευαν καλὴ ὥρα σάν κι' ἐμᾶς.

Και για νὰ περάση ἡ ὥρα, ἐνῶ τὰ μάτια τους ἔσβεναν ἐπάνω στὸ χρυσάφι και στὸ μετάξι, τὰ πιὸ τρελλά ὄνειρα χορηγοῦσαν στὸ κεφάλι τους.

— Ἐγὼ, ἔλεγε ἡ μεγαλύτερη, ἐγὼ... ἂν ἦμουν βασίλισσα θὰ ὕφαινα ἕνα χαλί, νὰ χωρέση ὅλο τὸ στράτευμα και νὰ περισσέψη.

— Κι' ἐγὼ, εἶπε ἡ δεύτερη, κι' ἐγὼ ἂν ἦμουν βασίλισσα, θὰ ἐζύμωνα μιὰ πῆτα νὰ φάη και νὰ χορτάση ὅλο τὸ στράτευμα και πάλι νὰ περισσέψη.

— Κι' ἐγὼ, εἶπε ἡ τρίτη με τὴ λυγερὴ φωνή, κι' ἐγὼ ἂν ἦμουν βασίλισσα θὰ ἔφερνα στὸν κόσμο δυὸ παιδιά, τὸ ἕνα νὰ εἶνε ἥλιος και τὸ ἄλλο φεγγάρι...

Τὰ μικρὰ ἀποκοιμήθηκαν και ἡ Κομιτά τὰ πήρε νὰ τὰ κοιμήση στὰ στρωματάκια των, ἡ Αναστασία ἔτρεξε νὰ τὴν βοηθήση, και ἡ Θεοδώρα ἔλεγε, ἐνῶ ὁ κλώστης της ἔλαζε θεότρελλα σάν νὰ χόρευε στὸ ἵπποδρόμιον:

— Γιαγιά, κι' ἐγὼ ἂν ἦμουν βασίλισσα, οὔτε θὰ ὕφαινα, οὔτε θὰ ζύμωνα, οὔτε τὸν ἥλιο θὰ μετατόπιζα, μὰ οὔτε τὸ φεγγάρι. Ἐγὼ ἂν ἦμουν βασίλισσα, θὰ βασιλευα. Ἐκεῖ μέσα εἶνε ὅλα και φαίνεις και ζυμώνεις και κατεβάσεις τὸν ἥλιο και τὸν αὐγερινό.

Ἡ γρηά ἔλεγε σιγά-σιγά μιὰ προσευχὴ νυσταγμένη και σὲ λίγο ἔφυγε, και ἔμεινε ὀλομόναχη ἡ Θεοδώρα.

Ἄφηκε τὸν κλώστη νὰ ἡσυχάση και σταυροκοπήθηκε· φίλησε τὸ φυλακτὸ της που τὸ ἔφερε ἀπ' τὴ Συρία και ἡ πεντάμορφη ξέσπασε σὲ δάκρυα και σὲ λυγμούς.

— Ναί, τὸ μοναστήρι! Ἐκεῖνο εἶνε ἡ σωτηρία μου, τὸ μοναστήρι. Σὲ ποιά κολυμβήθρα νὰ βαπτισθῶ για νὰ ξεπλυθῶ ἀπ' ὅλη τὴν ντροπή, που βουτήχθηκα τόσα χρόνια τώρα; Ξεκρέμασε τὴν εἰκόνα τοῦ Χρι-

στοῦ, τὴν ἔβρεξε με τὰ δάκρυά της και τὴν σκούπισε με τὰ μετάξινα καστανά μαλλιά της. Ἐζῶσε πιὸ σφικτὰ τὴν τρίχινη ζώνη της και ἀκούμπησε τὸ βαρὺ κεφάλι της στὰ δυὸ της χέρια.

— Καὶ ὁ Ἰουστινιανός, σάν τοὺς ἄλλους, θέλει νὰ με ὑψώση, λίγο νὰ διασκεδάση, νὰ με βαρεθῆ και ὕστερα νὰ με πετάξῃ σὲ βαθύτερο βάραθρο. Αὐτὸ, ὄχι δὲν θὰ γίνῃ. Ξεμολογήθηκα και κοινώνησα στὴν Ἀλεξάνδρεια τὴν ἐννοίωσα τὴ θεία χάρι μέσα μου. Ἡ τὸ μοναστήρι, ἡ τὰ στεφάνια τοῦ γάμου.

Τὰ μάτια της ἄστραψαν. Δὲν ἦτο γάμος συνηθισμένος. Ὁ διάδοχος τοῦ μεγαλύτερου θρόνου τοῦ κόσμου. Μὰ ἂν τὴν ἀγαπᾷ; ἂν τὰ δάκρυα που χύνει στὴν ποδιά της Ἀντωνίνας εἶνε ἀληθινά;... τότε... γιατί τάχα; ποιά εἶνε ἡ βασίλισσα που κάθεται στὸ θρόνο; Χά χά χά!...

Ἀντήχησε τὸ φτωχόσπιτο ἀπ' τὰ γέλια της, και τὸ εἰκονισματάκι τοῦ Χριστοῦ με τὸν κλώστη χόρευαν ἐπάνω στὸ τραπέζι.

— Ἡ Εὐφημία, ἡ χωριάτισσα, που ὅταν ὁ παπᾶς θυμιάζῃ δὲν ξέρει νὰ λυγίσῃ τὸ ἀλύγιστο κορμί της;... χά!... χά!... Κι' τί καλὸ ἔκαμε ἡ Εὐφημία στὸν τόπο; τί ἔβρεξε νὰ κάμῃ;

— Ἐγὼ ἂν ἀνέβω στὸ θρόνο, τὸ εἶπα και στὴ γιαγιά, ξέρω τί θὰ κάμω. Δὲν εἶνε ποτὴρι που δὲν τὸ ἦπια δὲν εἶνε δυστυχία που νὰ μὴν τὴν γνώρισῃ δὲν εἶνε ντροπή, που νὰ μὴ με παρέχουσε με τὸν πάγο ἢ με τὴ φωτιά της; και ἂν γίνω βασίλισσα, θὰ ξέρω τί νὰ κάμω. Παθὸς και γιατρός. Ὁ Ἰουστινιανός, αὐτὸς ὁ χαριτωμένος διάδοχος, στὰ χέρια τὰ δικά μου...

— Τώρα θὰ μοῦ τὸν φέρῃ ἡ Ἀντωνίνα, ἡ φίλη μου, ἡ ἀδελφή μου. Μὰ θὰ μιλήσω ξάστερα ὄχι πειὰ ἀμαρτία, ὄχι μοναστήρι ἢ... Θρόνος.

— Λές πὼς μ' ἀγαπᾷ;

— Σὲ λατρεύει.

— Δὲν θέλω πειὰ νὰ μ' ἀγαπᾶν, ξεφωνίζει και κλαίει. Ἡ ἀγάπη με βούτηξε στὴν ἀτιμία και στὴ ντροπή, δὲν θέλω πειὰ ἀγάπη! Με τὸ ἅγιό της ὄνομα ἐντύθηκα τόσοι παράνομοι.

Θέλω κάποιον νὰ με μισῇ τώρα, κάποιον νὰ με καταφρονῇ, για νὰ ξέρω τί μ' ἔκαμαν τῆς ἀνιέρης ἀγάπης τὰ βρώμικα φιλήματα.

— Ἀφήστε με νὰ μπῶ στὸ μοναστήρι, ἀφήστε με. Πέθαναν τὰ περασμένα, ξεμολογήθηκα στὴν Αἴγυπτο και με συχώρεσαν και κοινώνησα.

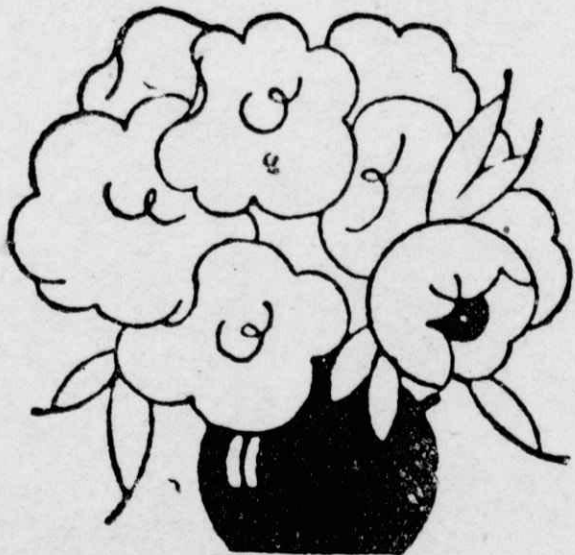
Θὰ κλειθῶ στὸ μοναστήρι νὰ ἡσυχάσω, νὰ ξεκουράσω τὸ κουρασμένο μου κορμί, και τὴν ἀμαρτωλὴ ψυχὴ μου.

Τελειώσε' ἄς με κάμουν τὴν χάρι νὰ με ξεχάσουν.

Ἡ Ἀντωνίνα γύρισε τρομαγμένη στὴν ἐξώθυρα ἀκούονταν ἀναφυλλητό!! Τὴν ἀνοίξε και μπῆκε ὁ Ἰουστινιανός, χλωμός και συμμαζεμένος.

Ἡ Θεοδώρα ἔκρυψε τὸ πρόσωπο στὰ χέρια της και δὲν ἐσάλεψε.

— Θεοδώρα, τί ἀποφάσεις; Θὰ κλείσης τὴ χρυσὴ σου νειότη στὸ μοναστήρι; κι' ἐγὼ; ἐγὼ τί θὰ γίνω; Μπαίνεις στὸ μοναστήρι φορεμένη ἔ-

να νέο έγκλημα, φονιάς άπονος θά μπής στο μοναστήρι. Έλα, Θεοδώρα μου, έλα' εκεί στα ίερέια σε περιμένει χρυσό παλατάκι, να ζήσης βασίλισσα, και μιá καρδιά που χτυπά για σένα μόνο.

Η Θεοδώρα άρπαξε το εικόνισμα, το φίλησε σαν τρελή και είπε με φωνή άγρια:

— Χριστέ μου και Κύριέ μου, σώσε την δούλη σου. Πάλε θέλουν στην άτιμία να με σύρουν. Έμένα που γύρεψα τη συχώρεσί σου και σε ύποσχέθηκα μετάνοια. Πάλε το κορμί σ'υτό, το θέλουν για μιá στιγμή οι δυνατοί της γής, για να το πετάξουν κατόπι στους δρόμους και στους ίπποδρόμους. Σώσε με, Κύριέ μου.

Έρρίχθηκε κατά γής ή Θεοδώρα κι' έκλαιγε κι' έσφιγ- στα στήθη της το εικόνισμα του Χριστού.

Ο Ίουστινιανός την πλησίασε' χάιδεψε τα καστανά με- τάξινά μαλλιά της, που την περεχούσαν σαν κύματα, και είπε:

— Θεοδώρα, μ' άκούς; Τί φοβάσαι;

— Την άμαρτία.

— Θεοδώρα, σήκωσε το κεφάλι σου. Θαρρείς πώς μόνον στο μοναστήρι ζή κανείς ζωή άναμάρτητη;

— Μιá κόρη σαν έμένα μόνον εκεί.

— Όχι παντού. Και αν έγώ σε δώσω το όνομά μου;

— Αυτό δέν πρέπει να γίνει. Δέν θα μπορέσης να ξεχά- σης.

— Γιατί τάχα, άφου έγώ σ' άγαπώ; Και αυτή ή φρίκη που νοιώθεις για το κακό, δέν είναι ή ασφάλεια δια το μέ- λον μας; Δός μου το Χριστό σου να τον φιλήσω κι' έγώ.

Η Θεοδώρα του έδωκε το εικόνισμα σεμνή και ντροπα- λή και εκείνος το φίλησε και ώρκίσθηκε. Το έδωκε το εί- κόνισμα και εις την Άντωνίνα' κι' εκείνη, ένφ το φιλούσε, είπε σιγά:

— Μιá μέρα να μη ξεχάσης πώς έγώ σου τον έφερα.

— Δέν θα το ξεχάσω.

— Και τώρα, τα άστρα βασιλεύουν, άς χωρισθούμε.

— Άς χωρισθούμε τώρα, για να μη χωρισθούμε από αύ- ριον ποτέ. Καλή νύκτα.

Η Άντωνίνα τράθηξε με κόπο τον Ίουστινιανό και έ- φυγεν, ένφ ή Θεοδώρα πλησίασε στον καθρέπτη και είπε:

— Τί εύμορφα θα μου πρέπη το στέμμα! Είναι ή πρώτη φορά, που έπαιξα τόσο καλά το μέρος μου, και κανένας δέν μ' έχειροκρότησε' άς χειροκροτηθώ.

Και ή Θεοδώρα έχειροκρότησε τόσο δυνατά, ώστε έτρε- ξαν τρομαγμένες ή Άναστασία και ή Κομιτά. Η γρηά έ- κούφιζε και δέν άκουσε.

— Τί έπαθες; είπαν τρομαγμένες.

Έκείνη πήρε ύφος βασιλικό:

— Χαιρετήστε την μέλλουσαν Αύγουστταν.

— Ο Ίουστινιανός;

— Με νυμφεύεται αύριον.

Αί δύο άδελφαί την έχαιρέτησαν με σεβασμόν.

— Σας χειροτονώ σε λίγο ζωστές.

— Ο Θεός σώζοι την βασίλισσαν!

Ο κλώστης άκουμπισμένος επάνω στο εικόνισμα έβλε- πε με άπορία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΙΜΑΤΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ

Η ιματιοθήκη του Φρειδερίκου του Μεγάλου ήταν πενι- χροτάτη: Μετά τον θάνατό του δέν βρήκαν σ' αυτή παρά τρεις μόνον όμοιόμορφες στολές, μιá από τις όποιες ήταν ή στολή των έορτών, την όποια δέν είχε φορέσει παρά δυό ή τρεις φορές μόνον. Όσο για τις δυό άλλες, ήσαν τόσο τριμμένες και σε τέτοια έλεεινή κατάσταση ώστε δύσκολα θα μπορούσε να πιστέψη κανείς ότι τις φόρεσε ποτέ σε τέ- τοιο χάλι ένας τόσο μέγας μονάρχης. Τα καπέλλα, τα παντελόνια, τα ύποδήματα ήσαν σε άκόμη χειρότερη κα- τάσταση. Όλα αυτά δικαιολογούν έναν άνακτορικό ύπη- ρήτη, ό όποιος είπε τα έξης σ' έναν ξένο που λίγα χρόνια πρωτίτερα έπισκεπτόμενος τα δωμάτια των άνακτόρων του Βερολίνου θέλησε να ιδή και την ιματιοθήκη του Φρειδε- ρίκου:

— Την ιματιοθήκη του, την φέρει ό βασιλεύς επί των ώ- μων του.

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Το «Μπουκέτο» εξέδωκε μέχρι σήμερα χάριν των ανα- γνωστών του μιá σειράν άριστουργηματικών μυθιστορη- μάτων.

Τα μυθιστορήματα αυτά δύνανται να τα προμηθευθούν οι άναγνώσται μας άπευθυνόμενοι εις τα γραφεία μας, ό- δός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5β' (έναντι πλατείας Κλαυθμώνος), πρós 8 δραχ. έκαστον.

1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» του Άλφόνσου Κάρο.

2) «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» του Άλεξάν- δρου Δουμά (υιού)

3 «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» του Άββά Πρεβό.

4) «ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» του Λαμαρτίνου.

5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» του Μυσσέ.

6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» της Ντελλύ.

7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» του Ά. Δουμά (πατρός).

8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» της Ντελλύ.

9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» του Δουμά (πατρός).

10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» του Έτεν σέλ.

11) «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» του κόμητος
12) ντε Σεμουά.

«Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» του Όκτ. Φεγιέ.

13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» του Πώλ Φεβάλ.

14 «ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ» του Πώλ Φεβάλ — Β' μέρος του «ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» (μόλις έξεδόθη.) (Σελίδες 400. Δραχμαί 10).

Άπό τας παλαιότερας έκδόσεις του «Μπουκέτου» δίδον- ται εις τους άναγνώσται μας με δραχμάς 5 δια τας Άθήνας και 6 δραχμάς δια τας έπαρχίας, τα έξης, βιβλία:

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» του Ρ. Στήβενσον.

«Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» της Σελ- μας Λάγκερλεφ.

«Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» του Ερ. Μυρζέ.

«Η ΣΟΝΙΑ» της Γκρεβίλ

Και «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΥ ΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» του Έντγαρ Πόε.

(Δύο τόμοι, έκαστος δραχ. 5 δια τας Άθήνας και 6 δια τας Έπαρχίας)

Και τα όκτώ περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

που τιμώνται δραχ. 25, πρós 5 δραχ. έκαστον δια τας Ά- θήνας και 6 δια τας Έπαρχίας, έλεύθερα ταχυδρομικών τελών.

Δια το Έξωτερικόν επί πλέον τα ταχυδρομικά έξοδα. Είδοποιούνται όμως οι άναγνώσται μας, ότι τα βιβλία αυτά πρέπει να τα ζητήσουν άπ' εύθείας άπό τα γραφεία μας, καθ' όσον δέν θα σταλώσιν εις τα κατά τόπους Πρα- κτορεία των έφημερίδων.